

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 266/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Jurajom Garajom MBA, Hviezdoslavova 2, Poprad, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015 a základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018. Sťažovateľ doplnil svoju ústavnú sťažnosť podaniami doručenými ústavnému súdu 8. novembra 2019, 8. januára 2020, 3. marca 2020 a 13. mája 2020.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a jej doplnení vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 6 C 197/2015 vedený spor o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy (ďalej aj „konanie o ochranu osobnosti“) žalobcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), a to proti sťažovateľovi ako žalovanému.

3. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd vydal 20. apríla 2015 uznesenie sp. zn. 7 C 138/2015 o nariadení predbežného opatrenia (ďalej aj „uznesenie o nariadení predbežného opatrenia“), ktorým uložil sťažovateľovi ako autorovi odstrániť z internetovej stránky registrovanej pod doménou <http://necenzurovane.net> a <http://necenzurovane.ueuo.com> článok s názvom „[REDAKOVANÉ] prezývaný [REDAKOVANÉ] *pravá ruka konšpirátora [REDAKOVANÉ] - biele kone [REDAKOVANÉ]*“ a nariadil sťažovateľovi zdržať sa na predmetných internetových stránkach publikovania príspevkov, ktoré by akokoľvek nadväzovali na tento článok. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „*Napriek*

tomu, že o odvolaní proti predbežnému opatreniu Okresného súdu v Považskej Bystrici Krajský súd v Trenčíne ešte nerozhodol, už dňa 7. 5. 2015 [REDACTED] prostredníctvom svojho právneho zástupcu [REDACTED] podal návrh na vykonanie exekúcie pre nesplnenie povinností uložených uznesením o predbežnom opatrení. V tomto návrhu sa ešte pred podaním návrhu na ochranu osobnosti a meritórnym rozhodnutím vo veci súdom domáhal, aby bolo zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa - rodinného domu a pozemku so záhradou a ako oprávnený súhlasil s odpredajom nehnuteľnosti označenej v upovedomení o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti.“

4. Sťažovateľ tiež uvádza, že proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia podal odvolanie a zároveň podal námietku zaujatosti proti zákonnému sudcovi a zároveň v tejto súvislosti uvádza, že podal aj ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol 2. februára 2017 uznesením sp. zn. II. ÚS 65/2017, a to tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

5. Následne sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opisuje priebeh exekučného konania vedeného na návrh žalobcu súdnou exekútorou [REDACTED] (ďalej len „súdna exekútorka“) pod sp. zn. EX 406/2005 (ďalej len „exekúcia“), a to na podklade exekučného titulu – uznesenia o nariadení predbežného opatrenia. V tomto kontexte sťažovateľ uvádza: „Dňa 5. 8. 2018 (správne má byť 5. 8. 2015, pozn.) Krajský súd Trenčín uznesením 5 Co/642/2015-60 v plnom rozsahu zrušil uznesenie o predbežnom opatrení a keďže následne Okresný súd Považská Bystrica uznesením 7Er/440/2015-33 zo dňa 16. 9. 2016 zastavil exekúciu a exekútorovi trovy exekúcie nepriznal sťažovateľ vyzval exekútoru, aby mu vrátila sumu, ktorú uhradil za predbežné trovy exekúcie vo výške 177, 96 eur a ako nesprávne uviedol aj sumu 327,88 eur, ktorá mu v tom čase bola zablokovaná na účte. Exekútorka na výzvu rovnako ako aj na predžalobnú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia neodpovedala.“

6. Sťažovateľ je presvedčený, že exekúcia, ktorá bola zastavená uznesením okresného súdu sp. zn. 7 Er 440/2015 zo 16. septembra 2015, „vôbec nemala byť“,

a preto si žalobou uplatnil vydanie neoprávnene vyplatených trov exekúcie voči súdnej exekútorke, a toto konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 6 C 408/2015.

7. Sťažovateľ namieta, že okresný súd v konaní o ochranu osobnosti „ignoroval“ jeho ospravedlnenie, návrh na prerušenie konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti ako aj jeho žiadosť o poskytnutie štatútu chráneného svedka a 11. augusta 2016 vydal rozsudok pre zmeškanie, ktorým mu uložil nevykonateľnú povinnosť a zároveň ho zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu nemajetkovej ujmy sumu 50 000 €, čím bolo podľa názoru sťažovateľa porušené jeho základné právo na súdnu ochranu.

8. Proti rozsudku okresného súdu pre zmeškanie sp. zn. 6 C 197/2015 z 11. augusta 2016 (ďalej len „rozsudok pre zmeškanie“) podal sťažovateľ odvolanie a zároveň podal aj návrh na jeho zrušenie.

9. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 115/2018 z 8. augusta 2018 zrušil rozsudok pre zmeškanie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň uznesením sp. zn. 5 Co 116/2018 z toho istého dňa potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 197/2015 z 26. mája 2017 v spojení s opravným uznesením zo 16. apríla 2018, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

10. Z doplnení ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 197/2015 z 8. januára 2020 v spore o ochranu osobnosti rozhodol, a to tak, že sťažovateľa zaviazal natrvalo odstrániť článok z 26. marca 2015 s názvom „**██████████** *prezývaný ██████████ pravá ruka konšpirátora ██████████- biele kone ██████████*“, ospravedlniť sa žalobcovi a zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5 000 €. Sťažovateľ podal 10. marca 2020 proti predmetnému rozsudku okresného súdu odvolanie.

11. V spore vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6 C 408/2015 bola rozsudkom z 28. januára 2016 žaloba sťažovateľa zamietnutá. Krajský súd uznesením

sp. zn. 4 Co 189/2016 z 31. mája 2017 rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 408/2015 z 28. januára 2016 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 408/2015 zo 4. októbra 2017 žalobu sťažovateľa opätovne zamietol a konanie v časti o zaplatenie sumy 327,88 € zastavil. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 Co 2/2018 z 11. októbra 2018 rozsudok okresného súdu v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti potvrdil.

13. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že „*Sudca Okresného súdu Považská Bystrica [REDAKOVANÉ] v konaniach č. k. 6C/197/2015 a č. k. 6C/408/2015 zjavne porušoval procesné práva sťažovateľa a porušoval jeho základné právo na spravodlivé súdne konanie. Okrem iného v konaní 6C/408/2015 sťažovateľovi nedoručil vyjadrenie odporcu pred začiatkom pojednávania, aby mu zabránil vziať návrh s nesprávne uvedenou sumou za predbežné trovy exekúcie späť. Vyjadrenie odporcu sťažovateľovi nebolo doručené súdu v stanovenej 5 dňovej lehote a keďže mu ho sudca zámerne dal až na konci pojednávania, poškodil tým sťažovateľa prehratým súdnym sporom s úmyslom spôsobiť mu ďalšiu finančnú a zdravotnú ujmu.*

Sudca vo veci postupoval zjavne predpojatý a jednostranne, keď sa na pojednávaní dňa 28. 1. 2016 vyjadril, že sťažovateľ spôsobil zdravotnú a psychickú ujmu exekútorke, ktorej posielal e-maily a preto zväži či rozhodne aj súdnych trovách, ktoré bude sťažovateľ musieť zaplatiť, čím už vopred prejudikoval rozhodnutie súdu.“

14. Sťažovateľ je presvedčený, že žaloba o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej súčasťou bola aj „*nezákonná exekúcia*“, je účelová so zámerom zabrániť, aby sa „*verejnosť nedozvedela o nových okolnostiach dôvodného podozrenia z trestnej činnosti, na ktorej sa podieľal aj žalobca*“.

15. Podľa názoru sťažovateľa mal aj krajský súd pri rozhodovaní o námietke zaujatosti vychádzať z objektívne zisteného stavu. V tomto kontexte sťažovateľ uvádza: „*Krajský súd v Trenčíne sa však nedotkol hodnotenia objektívneho a subjektívneho hľadiska neustrannosti namietaného súdu ani namietaného sudcu a ani nevyložil, z akých dôvodov*

nemá skutočnosť, že o sudcovi Okresného súdu Považská Bystrica [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] bol publikovaný článok [REDAKOVANÉ] na internete, žiaden vplyv na vznik a existenciu pochybností o nezáujatosti namietaného sudcu okresného súdu (správne má byť súdu, pozn. ústavného súdu) [REDAKOVANÉ].“

16. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ uvádza: *„Z vyššie uvedeného opisu skutkovej podstaty je evidentná nečinnosť súdu bez vykonania akéhokoľvek úkonu smerujúceho k úprave procesného vedenia konania k prejednaniu a meritórnemu rozhodnutiu o veci č. k. 6C/197/2015 minimálne od podania návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie od 26. 11. 2016 až do vydania uznesenia o zrušení rozsudku 8. 8. 2018.*

Sťažovateľ poukazuje aj na neprimeranú dĺžku konania vo veci jeho žaloby o zaplatenie predbežných trov exekúcie od podania žaloby 14. 12. 2018 a na (správne má byť má, pozn.. ústavného súdu) za to, že táto žaloba nemala byť vôbec podaná pretože bola len následkom nezákonnej exekúcie, ktorú vyvolal nesprávnym postupom a rozhodnutím vo veci návrhu na vydanie predbežného opatrenia č. k. 6C/197/2015 Okresný súd Považská Bystrica.“

17. K porušeniu základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľ uvádza, že okresný súd pristupoval k prejednávaní jeho vecí a podaných podaní *„jednostranne a bez náznaku objektivity v rozpore so zásadou rovnosti“.*

18. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom rozhodol:

„Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na slobodu prejavu a práva na informácie podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] základného práva vyjadrovať svoje názory slovom,

písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu, podľa čl. 26 ods. 2. Ústavy Slovenskej republiky v zmysle čl. 26 ods. 3 cenzúra sa zakazuje a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd.

Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Považská Bystrica v konaní vedenom pod č. k. 6C/197/2015 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov,

Okresný súd Považská Bystrica a Krajský súd Trenčín v konaní vedenom pod č. k. 6C/408/2015 porušili základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd.

Okresný súd Považská Bystrica a Krajský súd Trenčín v konaní vedenom pod č. k. 6C/408/2015 porušili základné právo [REDAKOVANÉ] na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd Považská Bystrica a Krajský súd Trenčín v konaní vedenom pod č. k. 6C/408/2015 porušili základné právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu Trenčín č. k. 6C/408/2015 a vec vracia na nové konanie a rozhodnutie Okresnému súdu Považská Bystrica a v konaní vedenom pod č. k. 6C/408/2015 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov,

priznáva Sťažovateľovi, [REDAKOVANÉ], primerané finančné zadostučinenie vo výške 7 000, € /slovom: sedemtisíc/, ktoré je Okresný súd Považská Bystrica povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Považská Bystrica je povinný uhradiť sťažovateľovi, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia vo výške 325, 42 € /slovom: tristo tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov/ na účet právneho zástupcu JUDr. Jána Garaja do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

19. Vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

20. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

21. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

22. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom

je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

23. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

24. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

25. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

26. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,

- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

27. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

28. Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

29. Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

30. Podľa čl. 26 ods. 3 ústavy cenzúra sa zakazuje.

31. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

32. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

33. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

34. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

35. Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

36. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a v zákone o ústavnom súde má presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je pritom ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

37. Ústavný súd prioritne konštatuje, že sťažovateľ, napriek skutočnosti jeho zastúpenia kvalifikovaným právnym zástupcom, podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej absentuje ústavnoprávna argumentácia, relevantné námietky a predovšetkým prezentovanie súvislostí týkajúcich sa porušenia označených práv vo vzťahu k ním označenému postupu okresného súdu a krajského súdu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito a vytvára priestor pre dohady a dedukcie.

38. Ústavný súd súčasne poukazuje na neurčitost' petitu ústavnej sťažnosti, pretože sťažovateľ jednoznačne neoznačil rozsudok krajského súdu (absentuje správna spisová

značka a dátum, pozn.), ktorého zrušenia sa domáha, a ani presne neoznačil postupom krajského súdu, v akom konaní mali byť porušené jeho v ústavnej sťažnosti označené práva. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnení, vyhodnotil, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia jeho práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018 a zároveň sa domáha zrušenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 2/2018 z 11. októbra 2018.

39. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že námietky sťažovateľa vzťahujúce sa na rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti zákonného sudcu (bližšie pozri bod 15, pozn.) považoval iba za súčasť argumentácie sťažovateľa, vzhľadom na skutočnosť, že v petite ústavnej sťažnosti absentuje požiadavka vyslovenia porušenia práv postupom krajského súdu pri rozhodovaní o námietke zaujatosti. V tomto kontexte ústavný súd uvádza, že tieto námietky boli obsiahnuté v ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorú ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. II. ÚS 65/2017 z 2. februára 2017.

III. 1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 10 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015 a k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015

40. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť

nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01).

41. Vo vzťahu k už spomenutému princípu subsidiarity judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09).

42. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015 a v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

43. Sťažovateľ mal v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) právo domáhať sa ochrany svojich práv v rámci podania odvolania. Túto možnosť aj využil dvakrát, a preto uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu, pretože ten preskúmal krajský súd, ktorý rozhodol o odvolaniach sťažovateľa uznesením sp. zn. 4 Co 189/2016 z 31. mája 2017 a rozsudkom sp. zn. 4 Co 2/2008 z 11. októbra 2018.

44. V konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015 mal sťažovateľ taktiež právo domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania, resp. podaním návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ toto právo aj využil a proti rozsudku pre zmeškanie sp. zn. 6 C 197/2015 z 11. augusta 2016 podal odvolanie a zároveň podal aj návrh na jeho zrušenie. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 115/2018 z 8. augusta 2018 zrušil rozsudok pre zmeškanie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň uznesením sp. zn. 5 Co 116/2018 z toho istého dňa potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 6 C 197/2015 z 26. mája 2017 v spojení s opravným uznesením zo 16. apríla 2018, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Následne sťažovateľ podal aj proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 C 197/2015 z 8. januára 2020 10. marca 2020 odvolanie, o ktorom krajský súd dosiaľ nerozhodol.

45. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III. 2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018

46. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným právam sťažovateľa je potrebné konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018 mal poškodiť sťažovateľa na jeho označených právach.

47. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej absentuje odôvodnenie, teda argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí týkajúcich sa porušenia označených práv vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 2/2018.

48. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 162/2019), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

49. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

50. Pretože ústavná sťažnosť vrátane jej doplnení, koncipovaná kvalifikovaným právnym zástupcom, neobsahuje v tejto časti náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd ďalej v tejto súvislosti pre doplnenie konštatuje, že nepristúpil ani k využitiu fakultatívnej možnosti v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. vyzvať sťažovateľa, aby odstrániteľné nedostatky ústavnej sťažnosti v určenej lehote

odstránil, keďže bol toho názoru, že ani tento postup by v konečnom dôsledku nemohol viesť k jej meritórnemu prerokovaniu.

III. 3 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015

51. Po preštudovaní obsahu ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v nej jednou vetou poukázal na skutočnosť, že okresný súd bol nečinný, nevykonal žiadny procesný úkon smerujúci k prejednaniu a meritórnemu rozhodnutiu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015, a to „*minimálne od podania návrhu na zrušení rozsudku pre zmeškanie od 26.11.2016 až do vydania uznesenia o zrušení rozsudku 8. 8. 2018*“. Sťažovateľ neuviedol žiadne iné konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť podľa jeho názoru k porušeniu označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 197/2015.

52. Ústavný súd považuje z príloh pripojených k ústavnej sťažnosti a k jej doplneniam, ako aj dopytom na okresnom súde za preukázané, že po podaní návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sp. zn. 6 C 197/2015 z 11. augusta 2016 a po podaní odvolania proti tomuto rozsudku sťažovateľom krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 115/2018 z 8. augusta 2018 tento rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne okresný súd vo veci opätovne meritórne rozhodol, a to rozsudkom sp. zn. 6 C 197/2015 z 8. januára 2020, proti ktorému podal sťažovateľ 10. marca 2020 odvolanie.

53. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným

zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, II. ÚS 101/03, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016).

54. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

55. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd po podaní ústavnej sťažnosti vo veci opätovne rozhodol, a to rozsudkom sp. zn. 6 C 197/2015 z 8. januára 2020. Predmetné konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, avšak okresný súd od podania žaloby 2. júna 2015 vo veci dvakrát meritórne rozhodol a v období, na ktoré poukazuje sťažovateľ, sa vec nachádzala na krajskom súde, ktorý rozhodoval o podanom odvolaní a návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, a teda porušenie označených práv v uvedenom období nemohlo byť spôsobené okresným súdom (tak ako to žiada vysloviť sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti, pozn.), v ktorého dispozícii sa vec v tomto období nenachádzala.

56. Vzhľadom na uvedené, ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III. 4 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015

57. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje aj na „*neprimeranú dĺžku konania vo veci jeho žaloby o zaplatenie predbežných trov exekúcie*“. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje žiadne odôvodnenie.

58. Ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex offio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietok sťažovateľa *en bloc* preskúmať postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 a iniciatívne vyhľadávať skutočnosti, na základe ktorých by prichádzalo do úvahy vyslovenie porušenia označených práv. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v interakcii s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 408/2015 nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (m. m. I. ÚS 174/2020).

59. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

60. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti dopytom na okresnom súde zistil, že konanie vedené pod sp. zn. 6 C 408/2015 bolo v merite veci právoplatne skončené rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 408/2015 zo 4. októbra 2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 2/2018 z 11. októbra 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. novembra 2018.

61. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická osoba alebo právnická osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorý (účel) sa dosiahne právoplatným rozhodnutím

[I. ÚS 167/03]. Navyše zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy [m. m. IV. ÚS 223/2010, I. ÚS 544/2012, I. ÚS 559/2014], a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať [m. m. II. ÚS 387/06, III. ÚS 176/2018, I. ÚS 204/2018].

62. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru [napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06, III. ÚS 462/2017]. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [pozri rozhodnutie vo veci Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05].

63. Z uvedeného tak nesporne vyplýva, že ak v čase podania ústavnej sťažnosti (21. januára 2019, pozn.) už bolo konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 6 C 408/2015 meritórne skončené (pozri bod 60), k namietaným prietáhom spôsobeným postupom tohto súdu už zjavne dochádzať nemohlo.

64. Z tohto dôvodu je zároveň naplnený dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

65. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie

o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody podľa ústavy, alebo ľudského práva alebo základnej slobody podľa kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu